

**SEKTOROWY
PROGRAM
OPERACYJNY**
Restrukturyzacja i modernizacja
sektora żywnościowego
oraz rozwój obszarów wiejskich,
2004 - 2006

Urząd Marszałkowski *Województwa Warmińsko-Mazurskiego*

Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa

Biuletyn Informacyjny Rolnictwo i Obszary Wiejskie Warmii i Mazur

Nr 9/2007

Opracowała: dr inż. Joanna Karwowska

10-562 Olsztyn ul. Emilii Plater 1,
tel. (089) 5219250, fax (089) 5219259, e-mail: dow@warmia.mazury.pl
www.sporol.warmia.mazury.pl

SPIS TREŚCI

I.	SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH	
1.	Liczba bezrobotnych oraz bezrobotni mieszkańcy wsi.....	3
II.	FUNDUSZE STRUKTURALNE 2004-2006	
1.	SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006	
a.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 31.08.2007 rok – działania wdrażane przez ARiMR.....	6
b.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 03.09.2007 rok – działania wdrażane przez Urząd Marszałkowski.....	7
2.	SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb”	
a.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 31.08.2007 rok.....	7
III.	PLAN ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	
1.	Wykaz działań w ramach PROW za rok 2005/2006 wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 07.09.2007r.....	8
2.	Wykaz działań w ramach PROW na lata 2007-2013 – wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 07.09.2007r.....	9
3.	Realizacja płatności bezpośrednich do gruntów rolnych.....	9
IV.	AKTUALNOŚCI	
1.	Renty strukturalne ciągle na topie.....	9
2.	Ograniczenie połowu dorszy.....	10
3.	Za mało pomocy.....	10
4.	Sprzedaż kwot mlecznych.....	11
5.	PROW bez konkretów.....	11
6.	Zboże w cenie.....	11
7.	Szkoły prowadzone przez MRiRW.....	12
8.	8761 wniosków na renty strukturalne.....	12
9.	Zalesianie na finiszu.....	13
10.	Płatności zwierzęce.....	13
11.	Budżet 2013-2020.....	14
12.	Grunt to ziemia.....	14
13.	Targi Polagra Food 2007.....	15
14.	Tłuszczowy przełom.....	15
15.	Odłogowanie zniesione.....	15
16.	Bój o GMO.....	16
V.	INFORMACJE Z DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ROLNICTWA	
1.	I Powiatowe Dożynki JANOWO’2007.....	16
2.	Spotkanie koordynacyjne Grupy Roboczej ds. SPO.....	17
3.	Dożynki gminne w Kamionce koło Nidzicy.....	17
4.	Zarejestrowano kolejną grupę producentów rolnych.....	17
5.	Seminarium w ramach programu e-Vita II	17
6.	Dożynki wojewódzkie.....	17
7.	Podsumowanie konkursu „Czysta i Piękna Zagroda- Estetyczna Wieś”	18
8.	Targi Polagra Farma 2007.....	19

I. SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

Lipiec był kolejnym miesiącem 2007 roku, w którym odnotowano spadek liczby bezrobotnych. W analizowanym okresie poziom bezrobocia wyniósł 100 518 osób i był najniższy w historii województwa warmińsko – mazurskiego. Liczba bezrobotnych w lipcu była o 1190 osób (1,2%) mniejsza niż w końcu poprzedniego miesiąca i o 30 524 osoby (23,3%) mniejsza niż w lipcu 2006 roku.

Od początku roku bezrobocie w regionie spadło o 27 056 osób, tj. o 21,2%. Do obniżenia bezrobocia przyczyniła się sukcesywnie zwiększająca się liczba wyłączeń z ewidencji bezrobotnych – główną przyczyną były podjęcia pracy.

W sierpniu 2007 roku prognozowane jest utrzymanie się poziomu bezrobocia z lipca 2007 roku, czyli na poziomie 100 – 101 tysięcy bezrobotnych. W miesiącu sprawozdawczym odnotowano mniejszą dynamikę spadku poziomu bezrobocia w stosunku do miesiąca poprzedniego, tzn. z 5,1% w czerwcu do 1,2% w lipcu 2007 roku. Jednakże w odniesieniu do analogicznego okresu 2006 roku obserwujemy wzrost dynamiki miesięcznego spadku liczby bezrobotnych.

W kraju, w lipcu 2007 roku, spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do czerwca wyniósł 2,1%, od początku roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 19,7%. Spadek bezrobocia w lipcu odnotowano w 15 województwach kraju, przy czym najsilniejszy w:

- dolnośląskim – o 3,3%,
- pomorskim – o 3,3%.

W porównaniu do czerwca 2007 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się w 16 powiatach województwa warmińsko – mazurskiego, w 4 powiatach poziom bezrobocia wzrósł, a w mieście Elbląg utrzymał się na takim samym poziomie, jak przed miesiącem.

Największy procentowy spadek odnotowano w:

- powiecie ełckim – 5,8%,
- powiecie węgorzewskim – o 4,3%,
- powiecie nowomiejskim – o 2,9%,
- powiecie giżyckim – o 2,6%,
- powiecie olsztyńskim – o 2,5%.

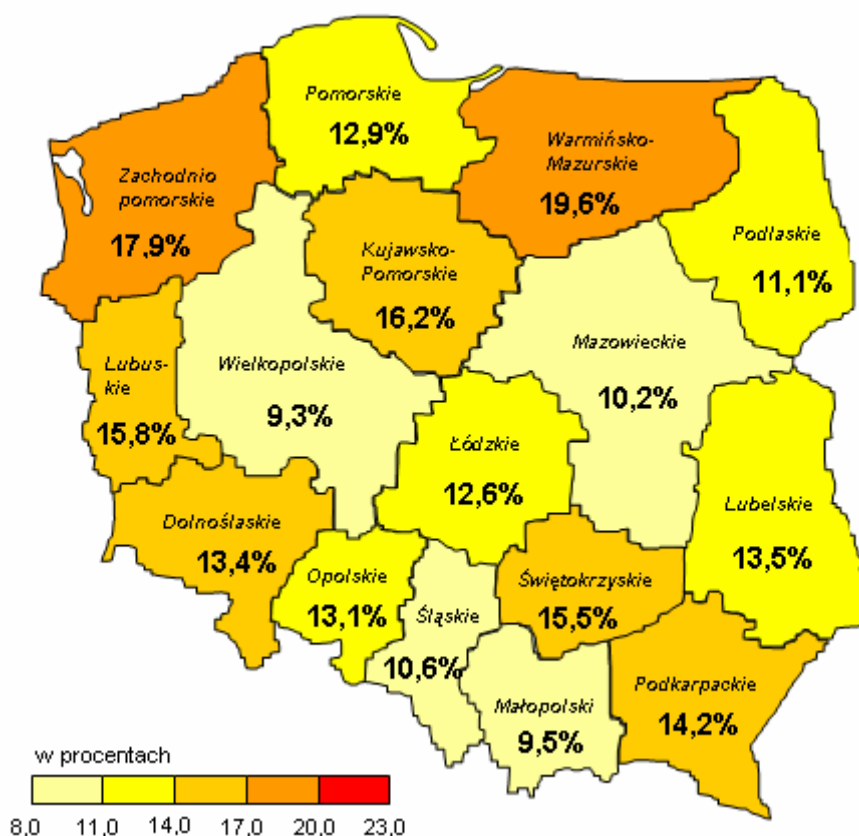
Procentowy wzrost bezrobocia odnotowano w:

- powiecie oleckim – o 4,2%,
- powiecie działdowskim – 2,3%,
- powiecie braniewskim – 1,6%,
- mieście Olsztyn – 0,5%.

Analizując zmiany bezrobocia w poszczególnych powiatach województwa na przestrzeni dwunastu miesięcy (lipiec 2006 – lipiec 2007) wynika, iż spadek bezrobocia miał miejsce we wszystkich powiatach.

Stopa bezrobocia, jaka odnotowano w województwie warmińsko – mazurskim na koniec czerwca 2007 roku, wynosząca 19,6%, jest znacznie wyższa niż przeciętnie w kraju, gdzie odnotowano w tym czasie stopę bezrobocia na poziomie 12,4%. W dalszym ciągu stopa bezrobocia w województwie jest najwyższa w kraju.

stan na 30.06.2007

Mapa 1. Zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia w Polsce

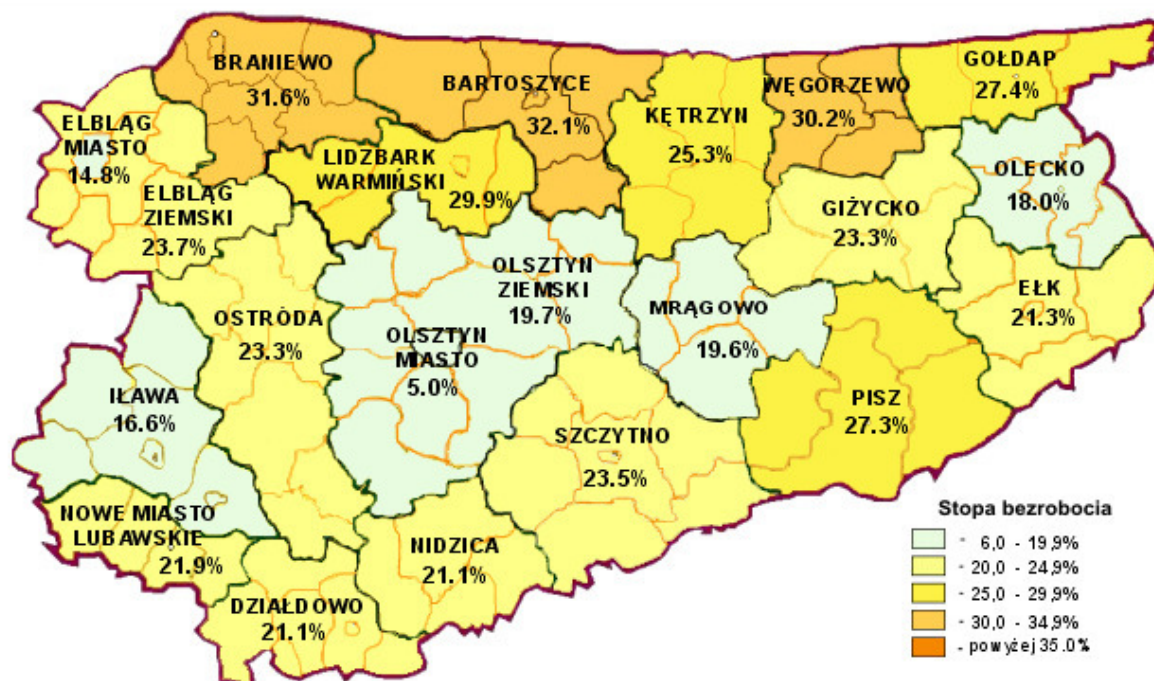
Wskaźnik natężenia bezrobocia w regionie warmińsko – mazurskim w czerwcu 2007 roku (19,6%), był wyższy o 7,2 pkt proc. od wskaźnika krajowego (12,4%). Przed rokiem wskaźnik stopy bezrobocia wynosił 24,7% i był wyższy w porównaniu ze wskaźnikiem na poziomie kraju o 8,7 pkt proc. Świadczy to o zmniejszaniu się dystansu między natężeniem bezrobocia w regionie i w kraju.

Najwyższa stopa bezrobocia w czerwcu 2007 roku występowała w powiatach:

- bartoszyckim – 32,1%,
- braniewskim – 31,6%,
- węgorzewski – 30,2%.

Najmniejsza stopa bezrobocia charakteryzowały się:

- miasto Olsztyn – 5,0%,
- miasto Elbląg – 14,8%,
- powiat iławski – 16,6%.

Mapa 2. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w czerwcu 2007r.

2. Bezrobotni mieszkańcy wsi

Liczba bezrobotnych **zamieszkałych na wsi** zmalała w porównaniu z końcem poprzedniego miesiąca o 603 osoby (o 1,2%) i w lipcu wyniosła 50 743 osoby. Bezrobotni tej grupy, tak jak w poprzednim miesiącu, stanowili 50,5% ogółu bezrobotnych. W lipcu przed rokiem, bezrobotni mieszkańcy wsi w liczbie 64 869 osób, stanowili 49,5% ogólnej liczby pozostających bez pracy. Obserwujemy, zatem wzrost udziału tej kategorii bezrobotnych o 1 pkt. proc.

Podsumowanie

Pozytywnymi zjawiskami zachodzącymi na warmińsko – mazurskim rynku pracy są:

- spadek poziomu i stopy bezrobocia,
- zmniejszenie dystansu między krajową a regionalną stopą bezrobocia,
- w porównaniu do lipca 2006 roku spadek udziału osób do 25 roku życia oraz osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- wzrost liczby pozyskanych ofert pracy w okresie siedmiu miesięcy 2007 roku,
- wzrost liczby podjęć działalności gospodarczej przez bezrobotnych,
- wzrost liczby uczestników aktywnych form w okresie styczeń - lipiec 2007 roku w stosunku do analogicznego okresu 2006 roku.

Do negatywnych zjawisk na warmińsko – mazurskim rynku pracy zaliczyć można:

- najwyższą w Polsce stopę bezrobocia rejestrowanego,
- w porównaniu do lipca 2006 roku wzrost udziału procentowego w ogólnej liczbie bezrobotnych kobiet, osób powyżej 50 roku życia, osób bez kwalifikacji zawodowych.

II. FUNDUSZE STRUKTURALNE 2004-2006

1. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006”

a. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 31.08.2007 rok - ARiMR

Działanie	Koperta regionalna	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba podpisanych umów	Kwota podpisanych umów
1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych	121 510 215 /11 971 253–środki dodatkowe/	1 755	256 361 220,16	785	122 553 126,90
1.2 Ułatwianie startu młodym rolnikom	35 265 787,00	962	48 100 000,00	700	35 000 000,00
1.5 Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych		100	198 333 381,75	73	162 356 546,00
2.1 Przywracanie potencjału produkcji leśnej		53	74 710 845,00	35	45 413 488,00
2.4 Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa	9 928 519,00	225	17 831 123,72	127	9 914 838,50
2.6 Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem	7 557 066,00	114	13 043 521,43	64	5 496 110,50
Razem	185 646 003,00	3 209	608 380 092,06	1 784	380 734 109,90

**b. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa
warmińsko-mazurskiego – stan na 03.09.2007 rok – Urząd Marszałkowski**

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba podpisanych umów (wydanych decyzji)	Kwota podpisanych umów (decyzji)
2.2 Scalanie gruntów	0	0	0	0
2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego	268	39 096 250,31	124	19 985 298
2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi	35	40 559 177,00 (wkład Unii)	32	30 936 418 (wkład Unii)
Razem	303	79 655 427,31	156	50 921 716

2. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb”

**a. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa
warmińsko-mazurskiego – stan na 31.08.2007 rok**

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba podpisanych umów	Kwota podpisanych umów
1.1 Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów – Złomowanie statków	33	6 640 774,84	33	6 645 017,84
1.2 Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów- Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia	9	1 505 426,00	6	1 206 993,00
2.2 Odbudowa i modernizacja floty rybackiej	9	1 013 952,80		
3.2 Chów i hodowla ryb	42	14 692 740,42	16	1 466 568,00
3.3 Rybacka infrastruktura portowa	2	5 884 565,00	2	5 884 565,00
3.4 Przetwórstwo i rynek rybny	25	3 484 782,80	8	917 432,00
3.5 Rybołówstwo śródlądowe	12	351 110,69	11	321 635,00
4.1 Rybołówstwo przybrzeżne	16	4 520 920,80		
4.2 Działania społeczno- ekonomiczne	61	2 708 344,03	60	2 639 888,00

4.3 Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne	4	3 467 570,00	4	3 467 570,00
4.6 Działania innowacyjne	10	15 560 254,39	5	6 579 360,00
Razem	223	59 830 441,77	145	29 129 028,84

III. PLAN ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Wykaz działań w ramach PROW za rok 2005/2006 – wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 07.09.2007r.

Lp.	Nazwa działania	Ilość wniosków	Ilość wydanych decyzji (pozytywnych i odmownych)	Zrealizowane płatności (mln zł) *
1	Renty strukturalne	1 966	1 876	66,28 **
2	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych	2 829	2 701	18,86 **
3a	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)- kampania 2004	26 932	26 923	86,36
3b	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)- kampania 2005	30 429	30 410	92,78
3c	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)- kampania 2006	31 104	31 073	94,76
4	Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt	2 572	2 535	53,87 **
5a	Zalesianie gruntów rolnych – kampania 2004	249	207	63,63 **
5b	Zalesianie gruntów rolnych – kampania 2005	438	388	
5c	Zalesianie gruntów rolnych – kampania 2006	530	495	
6	Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej	4 417	4 361	141,19
7	Wspieranie grup producentów rolnych	3	3	0,77

* - stan na 28.08.2007

** - płatności zrealizowane dla wniosków złożonych po raz pierwszy oraz wniosków kontynuacyjnych

2. Wykaz działań w ramach PROW na lata 2007-2013 –wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 07.09.2007r.

PROW 2007-2013	Ilość złożonych wniosków
Działanie: Renty Strukturalne	383
Działanie: Zalesianie gruntów rolnych i innych niż rolne – schemat I	13
ONW	31 541

3. Realizacja płatności bezpośrednich do gruntów rolnych na dzień 08.09.2007 r.

	Płatności bezpośrednie do gruntów rolnych
Liczba rolników ubiegających się o płatności w kampanii 2006	44 076
Ilość decyzji o przyznaniu płatności lub o odmowie przyznania płatności , które zostały wysłane do beneficjentów w kampanii 2006	44 066
Liczba rolników ubiegających się o płatności w kampanii 2007	43 825

V. AKTUALNOŚCI

1. Renty strukturalne ciągle na topie

Wprowadzone zmiany są powszechnie krytykowane, ale chętnych na skorzystanie z programu i tak nie brakuje. Jeszcze w tym miesiącu będzie ogłoszony dodatkowy nabór wniosków na renty strukturalne.

Rolnicy, którzy zdecydowali się przekazać ziemię w zamian za rentę strukturalną nie mogą pogodzić się z tym, że stawki świadczeń obniżono. Ci, którzy skorzystali z poprzedniej edycji programu otrzymują dziś średnio półtora tysiąca złotych miesięcznie. Teraz najwyższa renta strukturalna dla jednej osoby to niewiele ponad tysiąc złotych. Stawkę rent strukturalnych obniżono ze względu na możliwości finansowe. Na cały program na lata 2007-13 zostaje już tylko niecałe 800 milionów euro.

Ale sprawa wysokości stawek to nie wszystkie pytania na temat programu rent strukturalnych. Wiele niepokoju budzi sprawa możliwości dziedziczenia świadczeń. Zgodnie z nowymi przepisami współmałżonek osoby, która przekazała gospodarstwo w zamian za rentę strukturalną będzie mógł być włączony do programu jak tylko skończy 55 lat. Czyli renta strukturalna zostanie uzupełniona w trakcie jej wypłacania o dodatek na współmałżonka. Takie rozwiązanie bardzo uprości sprawę przejęcia renty strukturalnej. Świadczenia będą jednak wypłacane tylko do dnia 65 urodzin osoby, która przekazywała gospodarstwo.

2. Ograniczenie połowu dorszy

To jedno wielkie nieporozumienie. Tak decyzję Komisji Europejskiej o drastycznym ograniczeniu połowów dorszy na Bałtyku komentują polscy rybacy. Jedni i drudzy mają swoje argumenty.

Zdaniem urzędników z Brukseli zasoby ryb są na wyczerpaniu. Armatorzy z kolei twierdzą, że dorszy jest pod dostatkiem. Rybaków popiera resort gospodarki morskiej, który chce przekonać Komisję Europejską o jej błędnych wyliczeniach. Rozgoryczenie rybaków nie powinno dziwić. Zdecydowana większość polskiej floty to jednostki małe, dla których połowy dorszy to jedyne źródło dochodu. Jeszcze w lipcu, Komisja Europejska nakazała nam wstrzymanie połowów dorszy na Bałtyku. Wszystko przez wielokrotnie przekroczone limity – tłumaczyła się Bruksela. Wtedy atmosfera w portach stała się napięta, bo zgodnie z wytycznymi zakaz ma obowiązywać do końca roku. Czarę goryczy przelała jednak kolejna decyzja Brukseli o dalszym ograniczeniu kwot połowowych na przyszły rok. W obronie rybaków staje jednak administracja rządowa. Według jej wyliczeń, dorszy w Bałtyku jest więcej niż wskazują na to unijne badania. Dlatego naszym zdaniem, tak drastyczne cięcie kwot połowowych nie ma uzasadnienia.

Urzednicy w Brukseli planują zmniejszenie limitu połowowego na Bałtyku Wschodnim i Zachodnim o odpowiednio 23 i 33%. Oznacza to, zmniejszenie dopuszczalnej ilości wyłowionych ryb w przyszłym roku o około 20 tysięcy ton.

3. Za mało pomocy

Straty długo szacowano, ale w końcu ruszyła wypłata pomocy. Rolnicy poszkodowani w wyniku klęsk żywiołowych mogą ubiegać się o kredyty preferencyjne. Problem w tym, że nowy sposób wyliczania wysokości pożyczek nawet w połowie nie pokrywa poniesionych strat.

Najpierw fala wiosennych mrozów potem huragany, gradobicia i nawałnice, zdarzały się też powodzie. Pogoda w tym roku po raz kolejny nie rozpieszczała rolników. O pomocy mówiło się wiele. Ale ta najbardziej pewna to tak zwane kredyty klęskowe. Aby je dostać rolnicy najpierw musieli oszacować straty. Potem protokoły trafiły do wojewodów a stamtąd do ministerstwa rolnictwa. Do tej pory resort wydał zgody na udzielenie kredytów dla ponad 40 tysięcy rolników.

Kwota przyznanej pożyczki to dla rolników ogromne zaskoczenie. A to dlatego, że kredyty klęskowe wyliczano w inny sposób niż dotychczas. Poprzedni system był dla rolników o wiele korzystniejszy. Poprzednio, jeżeli suma oszacowanych strat była 100 to i kredyt był 100. Teraz jest to zdecydowanie mniej, jeżeli jest 100, to jest w granicach. 25. Agencja Restrukturyzacji wyjaśnia, że zmiany w sposobie wyliczania wysokości wsparcia to wynik dostosowania przepisów do unijnych wymogów. Między innymi pojawił się element utraconych dochodów. Rolnik dostanie pomoc z budżetu krajowego do wysokości poniesionej szkody, ale jest również ograniczenie nie więcej niż określony procent utraconych dochodów. Są za to pewne ułatwienia. Kredyty są tańsze. Ich oprocentowanie to ponad półtora procenta w skali roku. I wystarczy rozliczyć się z połowy wydatków. Rolnicy, którzy otrzymali zgodę na kredyty klęskowe w maju mogą ubiegać się o nie do końca tego roku. Pół roku dłużej na zaciągnięcie pożyczek mają zaś, ci którym przyznano je po pierwszym czerwca. Ale kredyty klęskowe to nie jedyne wsparcie, na jakie mogą liczyć rolnicy. W siedmiu bankach, które podpisały umowy z Agencją Restrukturyzacji dostępne są także tanie pożyczki na inwestycje, zakup ziemi czy stada podstawowego.

4. Sprzedaż kwot mlecznych

Zainteresowanie duże, ale wniosków na razie niewiele. Przypominamy, że rolnicy, którzy chcą zrezygnować z produkcji mleka mogą zgłaszać się do Agencja Rynku Rolnego. W zamian za kwoty dostaną rekompensaty.

Zgodnie z przewidywaniami najwięcej, bo kilkadziesiąt wniosków wpłynęło na tych terenach, gdzie kwoty mleczne na wolnym rynku są najtańsze, czyli w województwach: podkarpackim, małopolskim i lubelskim. Rolnicy mają jednak sporo wątpliwości. Podstawowe pytanie dotyczy wymagań, jakie muszą spełnić. Jest to obowiązek utrzymywania przez co najmniej 3 lata powierzchni użytkowych zielonych oraz gruntów ornyc obsianych roślinami pastewnymi w tej powierzchni, która była równoważna na dzień złożenia wniosku. Rezygnacja z produkcji mleka nie oznacza jednak całkowitego zaprzestania hodowli. Przez trzy lata musi być utrzymywana odpowiednia obsada zwierząt w gospodarstwie. Może być to bydło opasowe, owce albo kozy. Rolnicy, którzy zastanawiają się czy skorzystać z programu nie mają wiele czasu do namysłu. Wnioski rolnicy mogą składać do 15-go września, do oddziałów terenowych ARR. O rekompensaty w zamian za rezygnację z produkcji mleka mogą ubiegać się rolnicy, których kwota nie przekracza 20 tysięcy kilogramów tego surowca.

5. PROW bez konkretów

Czy są szanse, że niedługo ruszy nabór wniosków na kolejne działania z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013? Zdaniem resortu rolnictwa tak, choć nikt nie jest w stanie podać żadnych konkretów.

Najwcześniej, bo jeszcze w marcu uruchomiono program wsparcia dla obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania. Kilka miesięcy później renty strukturalne. Teraz rolnicy mogą składać wnioski o zalesianie gruntów rolnych oraz o wsparcie dla grup producenckich. Jakie są dalsze plany? Działanie „Młody Rolnik” będzie z dużym prawdopodobieństwem wznowione w pierwszej połowie października. Trwają prace nad akredytacją systemu informatycznego. Mniej więcej w tym samym czasie ruszy także program modernizacji gospodarstw rolnych. Zaś w drugiej połowie października wsparcie przetwórstwa rolno-spożywczego. Będzie też uruchomiony nabór wniosków na różnicowanie działalności w kierunku nierolniczej. Jeszcze w grudniu może ruszą działania, które służą samorządom, to jest: odnowa wsi, poprawa warunków życia, infrastruktura: kanalizacja, wodociągi. Takie są plany na ten rok. W przyszłym roku wraz z naborem wniosków o płatności bezpośrednie będą przyjmowane dokumenty o wsparcie z programów rolnośrodowiskowych. Najdłużej zaś muszą czekać rolnicy zainteresowani wsparciem dla gospodarstw niskotowarowych. To działanie może ruszyć dopiero pod koniec przyszłego roku.

6. Zboże w cenie

Ceny zbóż wciąż biją nowe rekordy. W skupach można już uzyskać nawet 800 złotych za tonę pszenicy dobrej jakości. Na niektórych targowiskach cena sięga nawet 1000 złotych.

Rolnicy się cieszą a zakłady zbożowe świecą pustkami. Niepokoją się także młynarze, bo tak gwałtownie rosnących cen nikt tu nie pamięta. Sytuacje mógłby uratować import. Problem w tym, że mimo wysokich cen jest on wciąż nieopłacalny.

Analitycy są zgodni. Tak szybko rosnące ceny związane są z wyjątkowo niskimi prognozami zbiorów w krajach Unii. A kończący się sezon weryfikuje dane na korzyść polskich rolników, którzy tegoroczne zbiory powinni uznać za udane. Mimo, że poziom 24 milionów ton ziarna jest niższy od średniej wieloletniej, to polscy rolnicy zebrali go więcej niż rok temu o około 17%. Nic więc dziwnego, że zagraniczni kontrahenci szukają zboża tam, gdzie jest go najwięcej. Ceny nadal będą rosnać twierdzą analitycy. Niedobór zbóż wciąż jest bowiem odczuwalny. W dodatku handlujący nim, nie pozbywają się całkowicie towaru, sprzedając zaledwie niewielkie partie i windując tym samym ceny. Jest jeszcze jeden problem, bo nie ma skąd sprowadzać ziarna. W dodatku, ryzyko tak drogiego handlu skutecznie zniechęca zakłady do zakupu sporych partii zbóż. Poza tym import dzisiaj nie byłby tani – to z Argentyny czy ze Stanów byłby na poziomie nieco wyższym niż dzisiejsze ceny, lub tym samym, a jednocześnie mógłby się zbiec z ochotą sprzedaży producentów, co w konsekwencji doprowadziłoby do trudnej sytuacji. Poziom 1000 złotych za tonę jest o tyle realny co niebezpieczny – ostrzegają specjaliści. Tak wysoka cena może w końcu ograniczyć produkcję zwierzęcą w Europie. To spowoduje wzrost podaży zbóż i w rezultacie spadek cen. Ale krachu na rynku zbóż nikt jak na razie nie przewiduje.

7. Szkoły prowadzone przez MRiRW

W minionym roku rozpoczęty został proces przejmowania, od samorządów powiatowych, części szkół i placówek kształcących w zawodach rolniczych. W efekcie podjętych działań z początkiem 2007 roku Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi stał się organem prowadzącym i realizującym także nadzór pedagogiczny w stosunku do 10 szkół rolniczych. Są to szkoły w: Mieczysławowie, Janowie, Okszowie, Siennicy Różanej, Różańcu, Kolorówce, Leśnej Podlaskiej, Mokrzeszowie, Bydgoszczy, oraz Sichowie Dużym. Proces przejmowania kolejnych szkół rolniczych w gestię Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest kontynuowany również w roku bieżącym. W maju podpisanych zostało w tej sprawie 19 porozumień i przewiduje się, że do końca 2007 r. zostanie przekazanych łącznie ok. 45 szkół i placówek rolniczych.

Zmiana podległości szkół rolniczych ma na celu przede wszystkim poprawę warunków ich funkcjonowania, a tym samym podwyższenia standardów kształcenia zawodowego. Ponadto przejęcie części szkół stworzyło Ministrowi formalne podstawy do powołania, jeszcze w 2007 r., ogólnopolskiej placówki doskonalenia nauczycieli, której głównym zadaniem, oprócz doskonalenia zawodowego nauczycieli, będzie opracowywanie i aktualizacja programów nauczania, podręczników i środków dydaktycznych. Założeniem resortu jest, aby w tworzenie nowego modelu szkół rolniczych aktywnie włączały się także jednostki podległe Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi, tj. Agencje, Główne Inspektoraty, Instytuty Badawczo-Rozwojowe, Centrum Doradztwa Rolniczego, a także Centralna Biblioteka Rolnicza.

8. 8761 wniosków na renty strukturalne

Rolnicy złożyli w biurach powiatowych Agencji 8761 wniosków. ARiMR ma ustalone roczne limity finansowe na realizację tego zadania. Jest to związane z tym, że w kolejnych latach, do 2013 r, Agencja musi zarezerwować pulę pieniędzy dla tych rolników, którzy będą chcieli skorzystać z rent strukturalnych gdyż osiągną odpowiedni wiek. Podstawowym warunkiem uzyskania renty strukturalnej jest osiągnięcie przez rolników wieku przedemerytalnego, wynoszącego 55 lat. ARiMR ponownie będzie przyjmowała

wnioski o renty strukturalne w 2008 roku. Prezes ARiMR zobowiązany jest do podania do publicznej wiadomości informacji o terminie składania wniosków o renty strukturalne nie później niż 31 marca 2008 r. Łącznie do 2013 w ramach Programu może skorzystać z tego działania 50 400 rolników.

Polska jest jednym z krajów UE, który przewidział na renty strukturalne dla rolników najwięcej pieniędzy. W budżecie PROW na lata 2007 - 2013 zarezerwowano na to działanie ponad 2,18 mld euro (z czego 1,64 mld euro pochodzi z budżetu wspólnotowego, a ponad 0,5 mld euro z budżetu krajowego).

W całym programie PROW 2007-2013 na wszystkie działania realizowane przez ARiMR przewidziano w sumie ponad 17 mld euro, z czego ok. 9 mld euro zostało zarezerwowane na pomoc dla małych gospodarstw (najwięcej w całej UE), w tym na renty strukturalne oraz inwestycje w rolnictwie.

9. Zalesianie na finiszu

Z dniem 30 września 2007 roku mija termin składania wniosków na zalesianie gruntów rolnych w ramach PROW na lata 2007-2013.

Pod zalesianie można przeznaczyć grunty, które są przewidziane do tego w planie lub studium zagospodarowania przestrzennego gminy. Działka, na której będą posadzone drzewka musi mieć, co najmniej pół hektara powierzchni i 20 metrów szerokości. Minimalna szerokość nie jest wymagana tylko w przypadku działek graniczących z lasem. Są też inne ograniczenia. Z programu zalesiania wyłączone są też obszary NATURA 2000. O wsparcie mogą ubiegać się właściciele lub współwłaściciele gruntów, którzy mają numer ewidencyjny gospodarstwa. Rolnicy zainteresowani tym programem pierwsze kroki powinni skierować do najbliższego nadleśnictwa. Tam zostanie wykonany szczegółowy plan zalesiania. Zalesić można jednak nie więcej niż 20 hektarów. Pierwszy rodzaj płatności to wsparcie na zalesianie. Może ono wynosić w zależności od gatunku drzewek oraz terenu, na którym będą sadzone od ponad 4 do przeszło 6 tysięcy złotych na hektar. Powyżej 2 i pół tysiąca złotych można dostać na ogrodzenie takiej samej powierzchni uprawy leśnej. Przez 5 lat rolnikowi przysługuje premia pielęgnacyjna. Jest to ponad 900 lub 1300 złotych na hektar a na ochronę upraw przed zwierzyną dodatkowo od blisko 200 do 700. Ostatni rodzaj płatności ponad 1500 złotych na hektar to premia zalesieniowa wypłacana przez 15 kolejnych lat. Przysługuje ona jednak tylko tym osobom, które ponad ¼ dochodów czerpią z rolnictwa. Wnioski o przyznanie pomocy na zalesianie można składać w powiatowych biurach agencji Restrukturyzacji do końca września. W kolejnych latach dokumenty będą przyjmowane od 1 czerwca do 31 lipca.

10. Płatności zwierzęce

Znane są już zasady przyznawania tak zwanych płatności zwierzęcych. Ale nie dla wszystkich rolników, którzy się o nie ubiegali mamy dobre informacje. Płatności zwierzęce to dodatkowa stawka dopłat bezpośrednich dla hodowców bydła, owiec, kóz i koni. Niby wszystko proste. Niestety w programie jest sporo ograniczeń. Aby dostać wyższe dopłaty nie wystarczy mieć zwierzęta. Muszą być one zarejestrowane w odpowiednim tak zwanym okresie historycznym. Sprawa komplikuje się jeszcze bardziej, gdy zapytamy, do jakich powierzchni będą naliczane dopłaty. Bo tu było najwięcej niejasności. Jeśli rolnik miał zadeklarowany użytek zielony na gruntach ornych, to nie jest trwały użytek zielony, a więc nie otrzyma płatności. Jeśli zadeklarował trwały użytek zielony, czyli co najmniej 5 letni okres utrzymania tego

użytku zielonego, to choćby nawet w mapie ewidencyjnej nie było łąki, pastwiska czy czegoś innego, traktuje się jako trwały użytek zielony. Resort rolnictwa wrócił więc do pierwszej interpretacji przepisów. Rolnicy, którzy wystąpili o płatności zwierzęce do użytków zielonych zasianych na gruntach ornym pieniędzy nie dostaną. Mało tego ich zgłoszenie jest traktowane jako błąd we wniosku i konieczne jest złożenie odpowiedniego wyjaśnienia w powiatowym biurze Agencji Restrukturyzacji. Dodatkowa płatność uzupełniająca tak zwana zwierzęca, według ostatnich wyliczeń to około 60 euro do hektara. Będzie naliczana tylko do trwałych użytków zielonych zadeklarowanych do uprawy w tym samym miejscu przez pięć lat.

11. Budżet 2013-2020

W Unii Europejskiej rozpoczęła się debata na temat przyszłych wydatków Wspólnoty. To początek długotrwałej procedury uzgadniania budżetu po roku 2013. Po raz pierwszy wydatki na rolnictwo mogą nie być najważniejszą pozycją budżetu Unii. Dwa lata po burzliwej debacie na temat unijnego budżetu na lata 2007-2013 temat powraca. Komisja Europejska zapowiada, że dokładnie przyjrzy się wszystkim wydatkom. Na wszystkie czyli także te, które dotyczą rolników. A to raczej nic dobrego biorąc pod uwagę, że Francja, która będzie niedługo przewodzić Wspólnocie, proponuje „odnowienie” unijnej polityki rolnej. Jak zakończą się negocjacje nie wiadomo, ale można się już domyślać, że Bruksela będzie dążyła do ograniczenia wydatków rolnych.

Polska nie zgadza się na pomysły, aby zwiększyć wydatki na programy rozwoju obszarów wiejskich kosztem dopłat bezpośrednich. Nie chce także zapowiadanego ograniczenia wydatków na unijne interwencje. Walkę o utrzymanie dotychczasowego charakteru Wspólnej Polityki Rolnej zapowiadają związkowcy działający na forum COPA-COGECA.

Obecnie wydatki Unii Europejskiej na rolnictwo wynoszą około 40%. W połowie lat 80 były niemalże dwukrotnie większe.

12. Grunt to ziemia

Każdego roku w Polsce odrolnia się około 3 tysięcy hektarów gruntów. Większość to grunty najwyższych klas. 40 % przeznaczają się potem pod budowę osiedli mieszkaniowych, pozostałe 60% pod inne inwestycje – najczęściej komercyjne.

Odrolnienie gruntów a potem wyłączenie ich z produkcji to często skomplikowany i długi proces – począwszy od rady gminy, poprzez wójta, marszałka, skończywszy – w przypadku gruntów wartościowych – na ministerstwie rolnictwa.

Po drodze trzeba zdobyć pozytywne opinie różnych instytucji i organizacji min. samorządu rolniczego, ochrony środowiska. Cała ta procedura bywa korupcyjogenna, ponieważ z powodu braku planów zagospodarowania przestrzennego gminy decyzję często podejmują uznaniowo urzędnicy. Odrolniona ziemia to żyła złota. Można ją sprzedać z dużym zyskiem lub przeznaczyć na dochodowe inwestycje. Dlatego właściciele gruntów rolnych położonych blisko miast bardzo zabiegają o ich przekwalifikowanie. Dlatego zależy im na liberalizacji przepisów dotyczących zmiany przeznaczenia gruntów. Mówi się o potrzebie skrócenia i uproszczenia procedur, pozostawienia decyzji gminom i marszałkom. Szczególnie, jeśli chodzi o grunty położone w obrębie miast. Przyspieszyłyby to ich rozwój. A jednocześnie zwiększyłyby to podaż gruntów pod inwestycje, czego wynikiem może być spadek

cen. Z drugiej strony swoboda w przekwalifikowywaniu gruntów zmniejszyłaby i tak już nie wielką ilość gruntów dobrych klas. W Polsce ziemie I-III klasy stanowi tylko 25% wszystkich gruntów.

13. Targi Polagra Food 2007

W Poznaniu w dniach 17-20 września 2007r. odbyły się Targi Polagra Food.

Na tegorocznych Targach swoją ofertę przedstawiło 1300 firm. Wystawcy przywieźli do Poznania maszyny i urządzenia dla przemysłu spożywczego, opakowania oraz nowości spożywcze. Na targach przewidziano także degustacje.

Targi zostały podzielone na pięć tematycznych salonów: Salon Gastronomii; Salon Win i Alkoholi; Salon Franchisingu, Salon Wyposażenia Sklepów oraz Salon Wyrobów Spożywczych i Napojów.

14. Tłuszczowy przełom

Przełom na rynku biopaliw powinien nastąpić już w przyszłym roku, gdy wejdzie w życie obowiązek mieszania paliw z dodatkami pochodzenia roślinnego. Na zyski liczą także firmy tłuszczowe, które jak na razie produkują na potrzeby niemieckiego przemysłu biopaliwowego.

Przemysł tłuszczowy wykorzystuje tylko część swoich mocy produkcyjnych. Nasze olejarnie przerabiają około półtora miliona ton rzepaku, podczas, gdy ich możliwości są o 600 tysięcy ton większe. Firmy liczą, że ta sytuacja zmieni się już niedługo, gdy wejdzie w życie obowiązek dodawania do paliw bio-dodatków. Pytanie tylko czy odpowiednie ilości rzepaku wyprodukuje rolnicy? Jak na razie olejarnie produkują na potrzeby spożywcze oraz podpisują umowy z kontrahentami niemieckimi. U naszych zachodnich sąsiadów od lat przemysł biopaliwowy cierpi na brak odpowiedniej ilości surowca do produkcji.

W zeszłym roku Polska zajęła czwarte miejsce pod względem przerobu rzepaku w Europie po Niemczech, Francji i Wielkiej Brytanii. W tym czasie zysk wzrósł z 26 do 84 milionów złotych.

15. Odłogowanie zniesione

Tej decyzji można się było spodziewać. Wcześniej czy później musiało do tego dojść. A wymusiła ją sytuacja na rynku zbóż. Komisja Europejska zniósła obowiązek odłogowania gruntów ornych w krajach starej Unii Europejskiej.

Ziarna brakuje, a tymczasem Bruksela jeszcze do niedawna płaciła farmerom za ograniczenie produkcji. Zniesienie obowiązku odłogowania ma na razie obowiązywać tylko do następnych żniw. Komisja Europejska uważa, że nie będzie to miało żadnego wpływu na wysokość unijnego budżetu, stawka dopłat bezpośrednich jest bowiem taka sama dla gruntów obsianych jak i odłogowanych. Wzrostu dochodów mogą się spodziewać rolnicy, którzy nie będą musieli obowiązkowo wyłączać z produkcji 10% gruntów ornych.

Obowiązkowe odłogowanie pojawiło się w Unii Europejskiej w 1992 roku, gdy Wspólnota borykała się z problemem nadpodaży zbóż. Już w tym sezonie z produkcji wyłączone są prawie 4 miliony hektarów ziemi. Bruksela musi jednak z odłogowania zrezygnować, bo w tym roku ziarna brakuje, a jego ceny ostro poszły w górę. Szacuje się, że dzięki tej decyzji po przyszłorocznych żniwach na rynku pojawi się dodatkowo nawet 17 milionów ton zbóż. Te zboża przyczynią się do odbudowy zapasów

europejskich i pokryją zapotrzebowanie na zużycie przemysłowe. Obecna sytuacja na rynku zbóż budzi duży niepokój ekspertów. Pod koniec sezonu 2007/2008 światowe zapasy zbóż mogą być najmniejsze od 28 lat.

16. Bój o GMO

Uprawa organizmów genetycznie zmodyfikowanych od lat wzbudza wiele emocji. Stanowisko rządu w tej sprawie jest jednoznaczne: nie chcemy takich roślin w Polsce. Problem w tym, że na to nie zezwalają unijne przepisy.

W zeszłym tygodniu potwierdził to Europejski Trybunał Sprawiedliwości (ETS), który orzekł, że władze Austrii nie mają prawa tworzenie „Stref wolnych od GMO”. Unijny trybunał potwierdził to, o czym od dawna mówiła też Komisja Europejska. Rolnicy powinni mieć prawo wyboru między uprawami konwencjonalnymi, ekologicznymi lub genetycznie zmodyfikowanymi. Jeżeli polskie władze podtrzymają swoje stanowisko, także nam grozi proces i kary finansowe. Jest to tym bardziej prawdopodobne, że złożenie skargi na rząd zapowiadają przedsiębiorcy z branży paszowej. Protestują oni przeciwko planom wprowadzenia od przyszłego roku zakazu importu transgenicznej soi. Ich zdaniem doprowadzi to do załamania rynku. Zastąpienie soi innymi naturalnymi paszami jest trudne oraz kosztowne. W efekcie wzrosną koszty produkcji mięsa.

V. INFORMACJE Z DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ROLNICTWA

1. I Powiatowe Dożynki JANOWO' 2007

Dnia 9 września w gminie Janowo odbyły się I Powiatowe Dożynki JANOWO 2007. W uroczystościach dożynkowych w imieniu Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego udział wziął p. Jarosław Sarnowski – Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

Na dożynkach zaprezentowane zostały płody ziemi, ich przetwory, potrawy z ziemniaków, kapusta z kaszą, potrawy mięsne, itp, piękne bukiety, kompozycje z kwiatów, warzyw i owoców. Dużym zainteresowaniem cieszyła się wystawka dotycząca historii pobożańskiej, a także prezentacja multimedialna gminy Janowiec Kościelny.

Przez wieś przejechała pięknie przyozdobiona bryka z zaprzęgiem konnym, a w niej wódatarze tej ziemi ubrani w szaty pobożańskie.

Artystycznie zaprezentowały gminę zespoły: zespół folklorystyczny pieśni „POBOŻANIE” i „ŚPIEWAJACE PEREŁKI” - dziecięcy zespół ludowy ze Szkoły Podstawowej w Waśniewie.

Ostatecznym podsumowaniem dożynek było podsumowanie konkursu wieńców dożynkowych.

2. Spotkanie koordynacyjne Grupy Roboczej ds. SPO

W dniach 12-14 września 2007 r. w miejscowości Dychów koło Zielonej Góry, odbyło się spotkanie koordynacyjne Grupy Roboczej ds. SPO. Omówione zostały na nim bieżące zagadnienia dotyczące wdrażania Sektorowego Programu Operacyjnego „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*”, założenia do procedur w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz projekty rozporządzeń działań PROW 2007-2013.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Urzędów Marszałkowskich.

3. Dożynki gminne w Kamionce koło Nidzicy

16 września 2007 roku w Kamionce odbyły się Dożynki gminne, kończące prace związane ze zbiorem zbóż z pól. W imprezie uczestniczyli mieszkańcy wszystkich miejscowości należących do gminy Kamionka oraz zaproszeni goście.

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego reprezentował p. Jarosław Sarnowski – Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

W czasie dożynek można było obejrzeć wystawy o tematyce rolniczej, konkurs wieńców dożynkowych, część artystyczną z udziałem lokalnych zespołów i kapel, kiermasz i in. Dożynki zakończyła zabawa taneczna dla młodzieży.

Podczas uroczystości odbyła się również inscenizacja wesela mazurskiego w wiosce garncarskiej.

4. Zarejestrowano kolejną grupę producentów rolnych

Dnia 28 sierpnia 2007 roku zarejestrowano kolejną Grupę Producentów Rolnych: „**Agromex Fermi Drobiu**”, rodzaj produktu – jaja kurze. Siedzibą grupy jest Dębówko w powiecie szczycieńskim.

Obecnie w województwie warmińsko-mazurskim zarejestrowanych jest 13 Grup Producentek, z czego jedna należy do Uznanej Grupy Producentów Owoców i Warzyw, pozostałe to Grupy Producentów Rolnych (stan na 17.09.2007 r.).

5. Seminarium w ramach programu e-Vita II „ Jak skutecznie informatyzować gminę? – Metoda e-Vita”.

Dnia 20 września 2007 roku w Olsztynie odbyło się seminarium w ramach programu e-Vita II „ **Jak skutecznie informatyzować gminę? – Metoda e-Vita**”.

Seminarium organizowane było przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa oraz Fundację Wspomagania Wsi, ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Kierowane było do wójtów, burmistrzów i starostów oraz instytucji zajmujących się rozwiązaniami technologii informatycznych lub pokrewnych w województwie warmińsko-mazurskim.

6. Warmińsko-Mazurskie Dożynki Wojewódzkie

Dnia 23 września 2007 roku w Gołdapi odbyły się Dożynki Wojewódzkie.

Organizatorem Dożynek był Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Burmistrz Gołdapi oraz Starosta Gołdapski.

Obchody Święta Plonów rozpoczęły się tradycyjnie Mszą Św. Po zakończeniu nabożeństwa korowód na czele z wieńcami dożynkowymi udał się na targowisko miejskie, gdzie odbyło się oficjalne otwarcie dożynek przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego - p. Jacka Protasa, na których wręczono „Brązowy Krzyż Zasługi” oraz 32 odznaki honorowe „Zasłużony dla Rolnictwa”, za wieloletnią rzetelną pracę w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

Na dożynkach rozstrzygnięte zostały konkursy związane rokrocznie z obchodami Święta Plonów, czyli: konkurs wieńców dożynkowych oraz konkurs „Czysta i piękna zagroda – estetyczna wieś”. I miejsce w konkursie wieńców dożynkowych zajął wieńiec z miejscowości Grzęda gmina Bisztynek, miejsce II przypadło wieńcowi z Miłakowa natomiast III nagrodę otrzymał wieńiec z miejscowości Brudzewo, gmina Budry. Nagrody i upominki ufundowali: Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Prezes Warmińsko Mazurskiej Izby Rolniczej. W konkursie „Czysta i piękna zagroda – estetyczna wieś” zwyciężyła wieś Runowo, gmina Lidzbark Warmiński. Nagrodę główną w wysokości 20 000 zł ufundował i wręczył Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Po zakończeniu części konkursowej Dożynek Wojewódzkich, na scenie wystąpiły zespoły ludowe, artystyczne i taneczne. Zorganizowano również liczne zabawy i konkurencje sportowe. Podczas uroczystości dożynkowych na licznie zgromadzonych gości czekały stoiska przygotowane przez artystów ludowych, organizacje i firmy związane z rolnictwem oraz gospodarstwa agroturystyczne.

Obchody Święta Plonów rozpoczęły się tradycyjnie Mszą Św. Po zakończeniu nabożeństwa korowód na czele z wieńcami dożynkowymi udał się na targowisko miejskie, gdzie odbyło się oficjalne otwarcie dożynek przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego - p. Jacka Protasa, na których wręczono „Brązowy Krzyż Zasługi” oraz 32 odznaki honorowe „Zasłużony dla Rolnictwa”, za wieloletnią rzetelną pracę w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

7. Podsumowanie konkursu „Czysta i Piękna Zagroda- Estetyczna Wieś”

Zakończyła się XII edycja konkursu „CZYSTA I PIĘKNA ZAGRODA – ESTETYCZNA WIEŚ’ 2007”, realizowanego pod patronatem Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przesłaniem konkursu jest integracja i aktywizacja mieszkańców wsi do tworzenia atrakcyjnych warunków pracy i wypoczynku, poprawa estetyki małych miejscowości.

Organizacja takiego przedsięwzięcia sprzyja jednocześnie kreowaniu lepszego wizerunku wsi i promocji województwa, jest też ważnym czynnikiem warunkującym rozwój gospodarczy obszarów wiejskich.

W efekcie przeprowadzonych działań zmienia się krajobraz Warmii i Mazur, następuje wzrost atrakcyjności turystycznej regionu.

Wojewódzka Komisja Konkursowa, złożona z przedstawicieli inicjatora konkursu, tj. Związku Gmin Warmińsko – Mazurskich oraz współorganizatorów:

- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko -Mazurskiego,
 - Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie,
- zgodnie z regulaminem dokonała przeglądu i oceny prac, wykonanych przez mieszkańców **87** wsi.

Wojewódzka Komisja wysoko oceniła wkład pracy wniesiony przez uczestników konkursu na rzecz poprawy stanu sanitarnego i estetyki wsi w okresie kwiecień – wrzesień 2007r. oraz ustaliła kolejność miejsc, premiowanych następującymi nagrodami:

I miejsce - Runowo, gm. Lidzbark Warmiński

Nagroda ufundowana przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w wysokości **20.000,-zł**,

II miejsce - Biesowo, gm. Biskupiec

Nagroda Związku Gmin Warmińsko - Mazurskich w wysokości **12.000,-zł**

III miejsce - Nowa Kaletka, gm. Purda

Nagroda Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie w wysokości 5.000,-zł oraz nagroda Warmińsko – Mazurskiej Izby Rolniczej w wysokości **2.000,-zł**.

Komisja przyznała także wyróżnienia następującym wsiom:

Urbanowo - gm. Dobre Miasto

Nagroda Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Olsztynie w wys. **5.000,-zł** oraz nagroda Związku Gmin Warmińsko - Mazurskich w wys. **2.000,-zł**

Najdymowo - gm. Biskupiec

Nagroda Związku Gmin Warmińsko – Mazurskich w wys. **2.000,-zł**

Ławice - gm. Hawa

Nagroda Związku Gmin Warmińsko - Mazurskich w wys. **1.000,-zł**

Czerwonka - gm. Biskupiec

Nagroda Związku Gmin Warmińsko – Mazurskich w wys. **1.000,-zł**

Witówko - gm. Jedwabno

Nagroda Związku Gmin Warmińsko - Mazurskich w wys. **1.000,-zł**

Wilamowo - gm. Rozogi

Nagroda Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w wys. **1.000,-zł**

Godki - gm. Jonkowo

Nagroda Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w wys. 1.000,-zł

Zelki - gm. Wydminy

Nagroda Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w wys. 1.000,-zł

Pupki - gm. Jonkowo

Nagroda Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w wys. 1.000,-zł

8. Międzynarodowe Targi „FARMA” 2007

W dniach 28.09. – 30.09.2007r. w Poznaniu odbyły się Międzynarodowe Targi Hodowli, Ogrodnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich „FARMA” 2007.

Jak co roku, wystawcy zaprezentowali bogatą ofertę nowości z zakresu produktów i usług, których zadaniem jest optymalizacja kosztów produkcji rolnej oraz wzrost konkurencyjności na rynku.

„FARMA” to targi o nowym podziale branżowym: Hodowla, Ogród, Las oraz Rozwój Obszarów Wiejskich. Targi „FARMA” są doskonałą okazją do zapoznania się z najnowszą ofertą producentów i dystrybutorów zwierzęcego materiału hodowlanego, maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji zwierzęcej, budownictwa wiejskiego, wyposażenia budynków inwentarskich, pasz i dodatków paszowych, artykułów z zakresu weterynarii oraz ogrodnictwa, a także produktów dla gospodarki leśnej. W trakcie targów można było skorzystać z porad firm i instytucji zajmujących się finansami, ubezpieczeniami i doradztwem w rolnictwie.

Targom „FARMA“ towarzyszył interesujący cykl konferencji i seminariów, dotyczących najbardziej aktualnych problemów i perspektyw rozwoju dla poszczególnych bloków tematycznych.

Równoległe z targami „FARMA“ odbyła się XXII Krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych, podczas której najlepsi hodowcy z kraju zaprezentowali najbardziej wartościowe okazy zwierząt niemal wszystkich ras. Wystawie towarzyszyły ekspozycje z Francji i Wielkiej Brytanii. Z kolei w ramach Krajowej Wystawy Ogrodniczej wzięło udział ponad 100 producentów, sprzedawców i dystrybutorów m.in. warzyw, owoców, roślin ozdobnych i materiału szkółkarskiego.

W tegorocznej „FARMIE“ najbardziej okazałe zaprezentował się PAWILON REGIONÓW, gdzie w atmosferze festynu ludowego swoją ofertę przedstawiły regiony, powiaty i gminy z terenu całej Polski.

W targach już po raz czwarty uczestniczył Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, przedstawiając ofertę regionalnych podmiotów rolno-spożywczych, dorobek kulturalny, walory krajoznawcze i turystyczne, inicjatywy lokalnych

społeczności, pod hasłem, „WARMIA i MAZURY ZAPRASZAJĄ“.

Na stoisku naszego regionu, którego gospodarzami były wspólnie Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa oraz Departament Turystyki znalazły się również znane i nagradzane na wielu konkursach produkty wiodących firm branży rolno - spożywczej województwa warmińsko-mazurskiego, tj. Zakładu Piekarniczego „ZŁOTY RÓG“ z Dobrego Miasta, „PASIEKI TKACZUK“ z Grzegórzek k/ Nidzicy, Zakładów Mięsnych „KROKUS“ z Krokowa k/Jezioran, Zakładów Cukierniczych „Jutrzenka – Dobre Miasto“, Firmy TYMBARK S.A. z Olsztynka, i Gospodarstwa Rybackiego w Szwaderkach.. Wystawione do degustacji wyroby tych firm cieszyły się wielkim powodzeniem wśród gości odwiedzających stoiska targowe. Duże zainteresowanie wzbudzały eksponaty z dziedziny sztuki ludowej warmińsko-mazurskich twórców.

Na poznańskich Targach zaprezentowały się również dwie Lokalne Grupy Działania z województwa warmińsko-mazurskiego, a mianowicie: Związek Stowarzyszeń „Kraina Drwęc i Pasłęki“ oraz Stowarzyszenie „Brama Mazurskiej Krainy“ z Nidzicy, z bogatą ofertą miejscowych atrakcji turystycznych, dziedzictwa kulturowego i kulinarnego.

Udział naszego województwa w targach FARMA' 2007 uświetniły występy Folklorystycznego Zespołu „RESZELANIE“, który kultywując tradycje Warmiaków i Mazurów przedstawił swój dorobek artystyczny wykonując suity pieśni regionalnych oraz innych stron kraju.

Warto też wspomnieć, że podczas trwania imprezy targowej rozstrzygnięto ogólnopolski konkurs „Nasze Kulinarne Dziedzictwo“. Jednym z laureatów tzw. Perły' 2007 została firma gastronomiczna „KryStan“ z Olsztyna za „gęś faszerowaną po warmińsku“.

Biuletyn opracowano na podstawie danych:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Agencji Nieruchomości Rolnych,
- Agencji Rynku Rolnego,
- Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa,
- oraz informacji prasowych.